

اقساط عامل سست شدن پیوندهای خانوادگی / زندگی هایی که قسطی می شوند

زندگی هایی که قسطی شروع می شوند و ادامه می یابند هر چند امروز در فرهنگ جامعه ایرانی عادی شده اما باید دید که این زندگی ها چقدر می توانند در معرض آسیب قرار گیرند.

زندگی هایی که قسطی شروع می شوند و ادامه می یابند هر چند امروز در فرهنگ جامعه ایرانی عادی شده اما باید دید که این زندگی ها چقدر می توانند در معرض آسیب قرار گیرند.

خبرگزاری مهر، گروه جامعه-ناصر جعفرزاده: این روزها همه چیز را از گوشی تلفن همراه گرفته تا تلویزیون، یخچال، اتومبیل و حتی کت و شلوار را می توان به صورت قسطی خرید. یک دسته چک از خودتان یا از بستگان و دوستان کافی است تا شما صاحب کالای دلخواهتان شوید.

گرایش به خرید قسطی از زمانی رواج یافت که تجمل گرایی و مصرف روزافزون به صورت یک ارزش بدون جایگزین در جامعه تبدیل شد. مصرفی شدن، خیلی سریع اتفاق می افتد و به ویژه در فرهنگ ایرانی با آموزه های تربیتی خاص باید بسیار مراقب بود تا مصرف گرایی منجر به فراموشی ریشه های سنتی ساده زیستی و قناعت شود. در جامعه مصرفی، لباس های ساده و معمولی به مارک های خارجی مزین می شوند، اتومبیل های گران قیمت در خیابان های شهر تردد می کنند و تمکن مالی و قدرت خرید به عاملی برای ارتقا در مراتب اجتماعی تبدیل می شود اما در این میان بسیاری از مردم که توانایی همراه شدن با موج جدید را ندارند گاه احساس سرخوردگی می کنند غلبه فرهنگ مادی آنقدر عمیق است که به مهمترین عنصر در وجه متمایز آنها تبدیل شود.

جامعه شناسان یکی از راه های رسیدن به اهداف مطلوب را وقتی راه های معمولی پاسخگو نیستند خلق روش های جدید می دانند، در همین راستا خانواده های کم درآمد ناگزیر برای دستیابی به کالاهایی که در یک فرهنگ مصرفی به صورت نیازهای کاذب اما ضروری درآمده تن به خرید قسطی می دهند و از این رو است که شاهد رشد فزاینده خرید و فروش اقساطی هستیم.

چشم و هم چشمی خانواده ها در مارا تن خرید به ویژه در میان زوج های جوان هم بر این گرایش تاثیر گذاشته است. از سوی دیگر شرکت های تولیدی داخلی و بین المللی هم از این روش خرید و فروش به منافع زیادی می رسند و در پاره ای موارد اجناس خود را بدون پیش پرداخت یا با پیش پرداخت اندک در اختیار مشتریان قرار می دهند حالا دیگر کمتر خانواده ای را می توان یافت که زیر بار قسط وسایل لوکس آشپزخانه یا اتومبیل گران قیمت نباشد. شهریه دانشگاه هم امروزه به صورت قسطی درآمده و جوانانی که هیچ منبع درآمدی ندارند برای تامین هزینه های شهریه به زندگی قسطی عادت کرده اند. از مهریه های قسطی که بگذریم ازدواج های قسطی بلایی است که جوانان را از ابتدای زندگی پایبند پرداخت اقساط وام ازدواج و سایر وام ها برای تامین هزینه های جهیزیه و عروسی کرده است اگر به اطراف خودمان خوب نگاه کنیم در منزل ما بسیاری از کالاهای قسطی است.

دولتها شهروندان را به خرید قسطی تشویق می کنند

یک شهروند تهرانی که برای خرید جهیزیه دخترش به فروشگاهی در خیابان شریعتی مراجعه کرده معتقد است خرید کالاهای قسطی صرفه بیشتری دارد چون پرداخت نقدی کالاهای به اقتصاد خانواده فشار می آورد، اما خرید قسطی به افراد اجازه می دهد با پرداخت مبلغی اندک به بسیاری از کالاهای مورد نیاز خود دست یابند.

این در حالی است که اقتصاددانان معتقدند وابسته شدن خانواده ها به زندگی قسطی موجب مخدوش شدن برنامه های بلندمدت خانواده می شود و کنترل آنها را بر سرنوشت اقتصادی شان با اشکالاتی مواجه می کند در این زمینه غلامحسین بزرگمنش، کارشناس امور پولی و بانکی معتقد است خرید قسطی نمی تواند فی نفسه امری نامطلوب باشد کما اینکه در زمان رکود اقتصادی که نیاز به بالا بردن مصرف و گردش پول ضروری است، دولت ها با ایجاد زمینه های خرید قسطی مردم را به این نوع معاملات تشویق می کنند. اما مشکل هنگامی به وجود می آید که میزان اقساط ماهانه با توانایی پرداخت آن از سوی شخص، همخوانی نداشته باشد خانواده ها باید در خریدهای خود به گونه ای محتاطانه عمل کنند تا در صورت کم شدن میزان درآمد، توانایی بازپرداخت اقساط را از دست ندهند.

این کارشناس پول و بانک همچنین به زوج های جوان توصیه می کند با چشم بسته به خریدهای کلان اقدام نکنند و همواره

توان اقتصادی خود را در نظر داشته باشند و با توجه به اینکه نیازهای انسان نامحدود است خود را در دام زندگی قسطی گرفتار نکنند. اگرچه زندگی قسطی تنها به اقشار محروم جامعه محدود نمی شود اما علل روی آوردن افراد به این سبک زندگی در میان اقشار مختلف متفاوت است.

زندگی های قسطی و چکی در حالی افزایش می یابد و خانواده ها را در گرداب خود فرو می برد که کارشناسان مشاوره و روانشناسان معتقدند استرس های ناشی از پر کردن حساب بانکی، پاس کردن چک یا باز پرداخت اقساط وام برای اجناس خریداری شده به قدری بر افراد و اعضای خانواده فشار روانی وارد می کند که توانایی تصمیم گیری های حساس و سرنوشت ساز در زندگی فردی و خانوادگی را از آنها سلب می کند.

سست شدن پیوندهای خانوادگی زیر بار فشارهای زندگی قسطی

ناصر نوربخش، جامعه شناس می گوید: بحران های عصبی، افسردگی و اختلالات روانی نتیجه تحمل قسط های سنگین در زندگی است، در واقع تجمعات و زرق و برق های کاذب برای جوانان وقتی به دنیای واقعی زندگی بازمی گردد تبدیل به اضطرابی کشنده می شود که لذت های استفاده از کالاهای خریداری شده را از آنها می گیرد دردسرهای خرید قسطی علاوه بر آثار اقتصادی روانی بر خانواده ها یک اثر ناپسند دیگر در پی دارد که در نتیجه آن امکان برخی سودجویی ها را برای بنگاه های اقتصادی و فروشگاه ها فراهم می کند. بسیاری از این فروشندگان کالا و خدمات قسطی برنامه بازپرداخت اقساط را به گونه ای برای مشتری تنظیم می کنند که خریدار ناچار است علاوه بر مبلغ اصلی آن کالا یا خدمات، مبالغی هم برای جبران سود آن بپردازد. کمتر فروشنده ای هست که کالایی را بدون سود اضافی به صورت اقساط واگذار کند این مقدار سود گاه آنچنان زیاد می شود که خریدار ناچار است تا چند برابر مبلغ اصلی را بپردازد.

وی می افزاید: می توان به این مساله از زاویه دیگری نگاه کرد. فکر کنید خانواده ای به دلیل نداشتن توان مالی بالا قادر به رقابت با دیگر بستگان و فامیل برای داشتن زندگی ایده آل از نگاه مادی گرایانه نباشد در این صورت فشارهای روانی بسیاری بر آن خانواده وارد می شود که در برخی مواقع افراد تحمل آن را به واسطه زخم زبان ها و حرف هایی که می شنوند ندارند. همین مساله سرآغاز اختلافات خانوادگی میان زن و شوهر و در نتیجه افزایش احتمال طلاق می شود.

وی افزود: باید پذیرفت در بیشتر خانواده های امروزی با وجود آنکه زن یا به پای مرد مشغول به کار و تلاش است اما بر اساس قانون و عرف بار مالی و مخارج و هزینه های زندگی بر عهده مرد است حال اگر در طول یک ماه اقساط کوتاه و بلندمدت به سایر مخارج خانوادگی اضافه شود باعث می شود مرد خارج از توان جسمانی و روانی خود به شغل های دیگری روی آورد از سوی دیگر اگر فشار روانی سررسید موعد اقساط کالاهای خریداری شده با اتفاقات غیرقابل پیش بینی دیگری مانند بروز بیماری، بیکاری و ... رو به رو شود باعث خواهد شد مرد خانواده دیگر توان ادامه زندگی و از همه مهمتر تامین مخارج آن را از دست بدهد و در این شرایط است که مسائل اقتصادی فاتحه یک زندگی سالم خانوادگی را خواهد خواند.